

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

D3.4 ASAP 2.0 Capacity building program and tools- *Bulgarian*

Funded by
the European Union

Association NAIA

UNA CASA
PER L'UOMO
società cooperativa sociale

www.work-with-perpetrators.eu

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

Модул 1

НАСИЛИЕ ОСНОВАНО НА ПОЛА

Funded by
the European Union

Цели на модула

1. Повишаване на **информираността** на участниците относно насилието, основано на пола срещу жени. Разглеждане на домашното насилие в контекста на насилието, основано на пола.
2. Подобряване на **знанията** на участниците за изпълнението на Програми за извършители, които са фокусирани върху пострадалите и чувствителна към пола. Свързване на Услугите за пострадали и Програмите за извършители в общи действия за защита на пострадалите.
3. Придобиване на **умения** за изграждане на общи разбирания и ценности в Услугите за пострадали и Програмите за извършители при оценката, планирането и управлението на случая.

Профил на участниците

Професионалисти от Услуги за пострадали и Програми за извършители

- Психолози
- Социални работници
- Специалисти за контакт с партньора

Продължителност

- 90 минути присъствено
- 60 минути онлайн

Очаквани резултати

В резултат на изпълнението на този модул от участниците се очаква:

- Да имат по-добро разбиране за феномена насилие, основано на пола срещу жени в контекста на защитата на правата и равенството между половете.
- Да разпознават различните форми на насилие, основано на пола срещу жени и тяхното отрицателно въздействие върху различни аспекти от живота на жените.
- Да разбират по-добре работата с извършителите в контекста на координиран подход за превенция и борба с насилието срещу жени.
- Да може да идентифицират предизвикателствата и бариерите пред изграждането на общи разбирания и концепции по темата между Услугите за пострадали и Програмите за извършители.
- Да успеят да намерят общи позиции и стратегии за сътрудничество по отношение на насилието, основано на пола срещу жени.

Тема 1: Концепция и нормативна уредба

В тази част участниците се запознават с а) дефиницията за насилие, основано на пола срещу жени, б) Насилието от мъже срещу жени, като структурен феномен, в) Формите на насилие, основано на пола срещу жени, г) Домашното насилие.

Ключови послания:

- Насилието, основано на пола срещу жени, е феномен дълбоко вкоренен в неравенството между половете. Това продължава да бъде една от най-широко разпространените форми на нарушения на правата на човека във всички общества.
- Взаимосвързани видове насилие: физическо насилие, вербално насилие, психологическо насилие, сексуално насилие, социално-икономическо насилие.
- Домашното насилие е най-разпространеният тип насилие, основано на пола, засягащо всяка трета жена.

Методи: Представяне на изследвания, анализи, теоретични постановки, съобразно спецификата на всяка страна.

Тема 1: Концепция и нормативна уредба

В тази част участниците се запознават с международните и национални документи за превенция и защита от домашното насилие и насилие, основано на пола. Отбелязва се работа с извършители в тези документи (ако има посочена такава информация). Обръща се внимание на членове/алинеи/точки, които конкретно се отнасят до сътрудничеството между Услуги за пострадали и Програми за извършители.

Основни точки:

- Конвенцията за премахване на всички форми на дискриминация срещу жените - CEDAW
- Национални закони, правилници, наредби и механизми
- Доклади от мониторинг и оценка на политиките

Методи: Представяне на проучвания, доклади, препоръки според спецификата на всяка страна.

Тема 2: Насилието, основано на пола срещу жени в сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители

В тази част участниците работят върху идентифицирането на предизвикателствата, които пречат и ресурсите, които помагат за изграждането на общи разбирания и концепции за сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители. Насърчава се намирането на общи позиции и решения за изграждане на партньорства. Участниците работят в малки групи върху концепцията за отговорна, фокусирана върху жертвата и чувствителна към пола работа с извършителя.

Ключови послания:

- Насилието срещу жени, основано на пола, е комплексен проблем и за преодоляването му трябва да се обединят ресурсите на различни системи.

Методи: Групова работа

Тема 2: Насилието, основано на пола срещу жени в сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители

Ключови послания:

- Програмите за извършители са важен елемент от интегрирания цялостен подход за превенция и борба с насилието срещу жени.
- Програмите за извършители допринасят за насърчаването на по-широк процес на културна и политическа промяна, насочен към премахване на неравенствата, насилието, основано на пола и дискриминацията, основана на пола.
- Като карат извършителите да поемат отговорност за упражненото насилие, Програмите за извършители играят решаваща роля в преодоляването на вярвания и нагласи, които толерират, оправдават или директно насърчават насилието срещу жени.

Методи: Групова работа

Funded by
the European Union

Тема 3: ASAP Протокол

В тази част на участниците се представя приноса на протокола ASAP за установяване на сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители. Тази част се фокусира върху изпълнението на Фаза 1 от Протокола, която включва дискусия около методологичните и теоретични разбирания на професионалистите от двете програми, както и около установяването на общи приоритети и рамка за сътрудничество.

Основни точки:

- Насилието в интимните отношения срещу жени е централна концепция на протокола ASAP. Той се прилага в случаи на мъже, извършители на насилие над жени.
- Основната и постоянна цел на сътрудничеството, установено чрез протокола ASAP 2.0, трябва да бъде защитата на жертвата(ите), включително деца. Целта е да се подобри работата с извършителите и да се намали рискът за жертвите.

Тема 3: ASAP Протокол

Фаза 1

Среща между екипите на участващите служби/агенции, за да се изгради основа за общо разбиране, спрямо феномена. Целта на тази среща е да се споделят теоретични концепции и оперативни процедури, които се използват от различните служби/агенции, и

Методи: Решаване на казус

Работа върху реален или измислен казус от практиката на организацията

- Екипите да се обучат за използването на Протокола;
- Сътрудничеството да започне с реципрочно знание и информираност;
- Да се изгради взаимно доверие въз основа на осъзнаването, че всички услуги/агенции споделят един и същ приоритет (безопасността и най-добрия интерес на жертвите);
- Да се обсъдят всички различни гледни точки (както методологически, така и/или теоретични)

Ресурси

https://commission.europa.eu/strategy-and-policy/policies/justice-and-fundamental-rights/gender-equality/gender-based-violence/what-gender-based-violence_en

https://eige.europa.eu/gender-based-violence/what-is-gender-based-violence?language_content_entity=en

<https://edoc.coe.int/en/violence-against-women/7144-domestic-and-sexual-violence-perpetrator-programmes-article-16-of-the-istanbul-convention.html>

<https://www.coe.int/en/web/istanbul-convention/country-monitoring-work>

<https://www.coe.int/en/web/gender-matters/about-gender-based-violence>

<https://www.ohchr.org/en/treaty-bodies/cedaw>

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

Модул 2 ЗАЩИТА НА ДЕЦАТА

Funded by
the European Union

Цали на модула

1. Повишаване на **информираността** на участниците за специфичните проблеми, пред които са изправени децата, живеещи в ситуации на домашно насилие, за намаляване на риска от повторение на насилието и повторна травматизация.
2. Подобряване на **знанията** на участниците, как да прилагат ориентиран към безопасността на детето модел при работа с извършители на домашно насилие.
3. Придобиване на **уменията** за оценка на риска и управление на риска в случаи на домашно насилие с участието на деца.

Профил на участниците

Професионалисти от Услуги за пострадали и Програми за извършители

- Психолози
- Социални работници
- Специалисти за контакт с партньора
- Експерти, отговорни за Политиката за закрила на детето

Продължителност

- 90 минути присъствено
- 60 минути онлайн

Очаквани резултати

В резултат на изпълнението на този модул от участниците се очаква:

- Да разбират по-добре въздействието на домашното насилие върху децата и неговите дългосрочни последици.
- Да разбират по-добре как домашното насилие засяга деца от различни възрасти.
- Да разбират, че във всички случаи децата са засегнати от домашно насилие като жертви и/или като свидетели.
- Да разграничават децата от майките и да прилагат различни подходи към тях, според техните специфични нужди, които са различни от тези на възрастните.
- Да могат да идентифицират рисковете за децата в ситуация на домашно насилие.
- Да могат да планират общи действия за защита на децата от насилие и ретравматизация.
- Да могат да предотвратяват вторичното травматизиране на децата от страна на услугите.

Тема 1: Въздействие на ДН върху децата

В тази част участниците се запознават с емоционалните, поведенчески и социални проблеми на деца, които са или са били в ситуация на домашно насилие. Подчертава се краткосрочното и дългосрочното въздействие на домашното насилие върху децата. Отбелязва се влиянието на домашното насилие върху деца от различни възрасти и техните симптоми.

Ключови послания:

- Домашното насилие е вредно за децата и ги излага на риск от нараняване, независимо дали са пряко пострадали или са свидетели.
- Децата могат да бъдат обект на пряко физическо, психологическо и/или емоционално насилие, но могат също да бъдат засегнати непряко, когато домашното насилие нарушава родителския капацитет на техните родители.

Методи: Представяне на изследвания, анализи, теоретични постановки, съобразно спецификата на всяка страна

Тема 1: Въздействие на ДН върху децата

- Ефектите от домашното насилие върху децата оказват огромно влияние върху тяхното благосъстояние. В домовете, където се случва насилие между партньори, има 45% до 60% шанс за съпътстващо насилие над деца.
- Децата на различна възраст реагират различно на насилието. Във всеки случай въздействието на насилието не е само тук и сега. Децата, които са свидетели или са жертви на емоционално, физическо или сексуално насилие, са изложени на по-висок риск от здравословни проблеми като възрастни. Тези деца също са изложени на по-голям риск от повтаряне на цикъла на насилие като възрастни, като влизат в насилствени връзки или самите те стават насилници.
- За децата е много трудно да говорят за домашно насилие. Те показват какво преживяват чрез поведението си. Затова е важно специалистите да разпознават децата жертви.

Методи: Групова работа - Деца в предучилищна възраст, деца в училищна възраст и тийнейджъри

Тема 2: Закрилата на детето в сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители

В тази част участниците работят върху установяване на общи позиции и концепции за защита на децата, които гарантират, че тяхната безопасност, достойнство и права са ключови приоритети в сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители. Фокусът е върху задължението на всички заинтересовани страни да дадат приоритет на най-добрите интереси на децата и да предотвратят по-нататъшно нараняване и повторно травмиране.

Основни точки:

Подход, ориентиран към децата – Децата не трябва да бъдат подлагани на умишлени или непреднамерени рискове от нараняване и злоупотреба. Това може да се постигне чрез насърчаване на открит диалог и комуникация между професионалисти от Услугите за пострадали и Програмите за извършители, за да подобрят знанията си за прилагането на политиките за закрила на детето в работата с извършители.

Методи: Световно кафене

Funded by
the European Union

Тема 2: Закрилата на детето в сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители

Отговорност - Защитата на правата на децата трябва да бъде абсолютно задължение за участващите организации, за предпазване на децата от злоупотреба, малтретиране, експлоатация и пренебрегване.

Уважение – Всички действия на професионалисти, които пряко или косвено засягат деца в ситуации на насилие, трябва да зачитат техните индивидуални способности, като се вземат предвид фактори като пол, възраст, култура, религия, етническа принадлежност и специфична уязвимост.

Участие – Децата имат право да получават информация, да задават въпроси, да правят избор и да вземат решения. В съответствие с възрастовите им особености професионалистите намират най-подходящия начин децата да бъдат пълноценно включени в процесите на оценка, планиране и вземане на решения.

Партньорство – Насърчава се сътрудничеството между професионалисти от Услугите за пострадали и Програмите за извършители за установяване на партньорства и прилагане на координирани действия за гарантиране на безопасността и благосъстоянието на децата. При необходимост се осъществява координирано сътрудничество и с други организации и институции.

Method: World Café

Funded by
the European Union

Тема 3: Оценка на риска за децата

В този раздел участниците се запознават с приноса на протокола ASAP за защита на децата. Обсъждат се принципите за оценка на риска за децата и се представя списъка за оценка на риска (Раздел Б: рискове за децата) и плана за действие.

Принципи при оценяване на риска за деца:

- Информирано съгласие - след получаване на първоначално информирано съгласие от родителя, детето има право да получи информация за темите, които са включени в оценката на риска, както и за възможността да се откаже да участва в процеса по всяко време.
- Подкрепа – детето има право да бъде придружавано от някого, когото счита за близък и при възможност трябва да може да избере от кого да получи подкрепа.
- Зачитане на правата - детето има право да получи информация относно правото си да откаже да отговори, да участва в оценяването и да бъде записано по всякакъв начин
- Пол и нужди - детето има право да бъдат взети предвид неговия пол и специфики (напр. възраст, етап на развитие и т.н.), както и при възможност правото да избере пола на професионалистите, с които иска да говори.

Тема 3: Инструменти за оценка и управление на риска

Метод: Решаване на казус

Оценка на риска на реален или измислен казус от практиката на организацията

- Тя е бременна;
- Тя се грижи за деца (свои или доведени);
- Имат общи (законни) деца;
- Тя знае, че детето/децата е чуло/са чули какво се случва при някои от инцидентите;
- Тя знае, че детето/децата /са свидетел/и на някое от инцидентите;
- Той е наранявал поне веднъж детето/децата;
- Той е заплашвал да нарани детето/децата;
- Той е заплашвал да убие детето/децата;
- Той заплашва директно детето/децата със смърт;
- Той има достъп до устройства, пароли и акаунти на деца, за да наблюдава/контролира действията на децата и майката;
- Той не спазва съдебните разпореждания относно развода и децата (мерки за закрила, издръжка, режим на контакт с деца);
- Той пренебрегва нуждите на децата, като ги лишава от храна, игра и социални контакти (ескалация по време на кризата с COVID-19);
- Той преследва и/или тормози децата онлайн, за да получи информация относно майката или нейните решения;
- Децата прекарват много време с майка си;
- Той е заплашвал да отвлече децата;
- Децата отказват контакт и комуникация с него;
- Отношението на децата към него се е влошило;
- Децата изпитват страх/гняв/агресия към него.

Тема 3: Инструменти за оценка и управление на риска

Метод: Решаване на казус

План за действие по реален или измислен казус от практиката на организацията

План за действие

потребности от защита/подкрепа	действия	срок	Отговорно лице/организация

Ресурси

<https://edoc.coe.int/en/children-s-rights/7869-childrens-rights-istanbul-convention.html>

<https://www.work-with-perpetrators.eu/resources/child-protection>

<https://ec.europa.eu/newsroom/just/items/666497>

<https://www.keepingchildrensafe.global/>

<https://www.gov.wales/sites/default/files/publications/2019-08/cafcass-cymru-impact-on%20children-experiencing-domestic-abuse.pdf>

<https://www.naia-tg.com/?p=1809>

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

Модул 3

тално измерение на насилието срещу жени

Funded by
the European Union

Цели на модула

1. Повишаване на **осведомеността** на участниците за новите форми на насилие, основано на пола срещу жени: онлайн насилие, тормоз и преследване чрез използването на новите технологии.
2. Подобряване на **знанията** на участниците, как да разпознават дигиталното измерение на насилието срещу жени.
3. Придобиване на умения за оценка на риска от дигитално насилие над жени и изготвяне на план за ИТ безопасност.

Профил на участниците

Професионалисти от Услуги за пострадали и Програми за извършители

- Психолози
- Социални работници
- Специалисти за контакт с партньора
- ИТ професионалисти

Продължителност

- 90 минути присъствено
- 60 минути онлайн

Очаквани резултати

В резултат на изпълнението на този модул от участниците се очаква:

- Да имат по-добро разбиране за уязвимостта на жените към дигитално насилие и връзката му с основаното на пола насилие срещу жени.
- Да разпознават дигиталното насилие като продължение на насилието срещу жени и домашно насилие, като отчитат тяхната взаимосвързаност.
- Да подобрят техните знания и капацитет за идентифициране на различни форми на дигитално насилие срещу жени, заедно с разбирането си за свързаните с тях негативни последици.
- Да развият уменията, необходими за извършване на съвместна оценка на риска (между Услугите за пострадали и Програмите за извършители) и изготвяне на план за ИТ сигурност, съобразен с нуждите на жертвите.

Тема 1: Дигитално измерение на насилието срещу жени

В тази част участниците се запознават с дигиталното насилие като насилие, основано на пола и използването на нови технологии за насилие и контрол над жени. Подчертава се връзката между цифровото насилие и домашното насилие.

Ключови послания:

Новите технологии могат да бъдат инструмент за принудителен контрол, особено в онези интимни отношения, в които вече е налице насилие.

Онлайн насилието срещу жени е все по-разпространен вид насилие, основано на пола.

Дигиталните (онлайн) и физическите (офлайн) пространства са все по-свързани. Цифровото насилие е продължение на различни форми на насилие в реалността. То не е отделно явление, често следва същите модели и води до психологически, социални и икономически последици за жените и момичетата. Онлайн насилието може да се трансформира във физическо, сексуално или психологическо насилие в реалността.

Методи: Презентации, видео, доклади

Funded by
the European Union

Тема 1: Дигитално измерение на насилието срещу жени

В тази част участниците се запознават с формите на дигитално насилие над жени и разпространението на явлението.

Основни точки:

Кибер преследването е ключова тактика за принудителен контрол, използвана при насилието от интимен партньор. 7 от 10 жени, които са преживели киберпреследване, също са преживели поне една форма на физическо и/или сексуално насилие от интимен партньор. Киберпреследването включва повтарящи се инциденти, които могат или не могат поотделно да бъдат безобидни действия, но комбинирани подкопават чувството за безопасност на жертвата и причиняват стрес, страх или тревога. То включва: ● заплахи (от сексуално, икономическо, физическо или психологическо естество) ● увреждане на репутацията ● наблюдение и събиране на лична информация за жертвата ● кражба на самоличност ● склоняване към секс ● имитиране на жертвата ● тормоз със съучастници за изолиране на жертвата ● наблюдение или шпиониране на жертвата ● кражба на пароли ● кракване или хакване на устройства за достъп до частни пространства ● инсталиране на шпионски софтуер или приложения за геолокализация ● кражба на устройства.

Методи: Групова работа – Кибер преследване, Кибертормоз, Споделяне на интимно съдържание без съгласие

Тема 1: Дигитално измерение на насилието срещу жени

Кибертормозът има за цел или резултат създаване на сплашваща, враждебна, унизителна или обидна среда за жертвата. 77% от жените, преживели кибертормоз, също са преживели поне една форма на сексуално и/или физическо насилие, извършено от интимен партньор.

Актовете на кибертормоз включват: ● заплахи за физическо и/или сексуално насилие ● неуместни или обидни прояви ● реч на омразата, което означава език, който очерня, обижда, заплашва или е насочен към жертвата, защото тя отхвърля извършителя.

Методи: Групова работа – Кибер преследване, Кибертормоз, Споделяне на интимно съдържание без съгласие

Тема 1: Дигитално измерение на насилието срещу жени

Споделянето на интимно съдържание без съгласие може да унищожи възможностите за образование и работа на жертвите, както и техните интимни взаимоотношения. Жертвите често са заплашвани със сексуално насилие, преследвани, тормозени, уволнявани от работа и принуждавани да сменят училище. Някоиот тях са стигнали до самоубийство.

Споделянето на интимно съдържание без съгласие включва онлайн разпространение на графични снимки или видеоклипове със сексуален характер без съгласието на лицето в изображенията (порнография за отмъщение), включително: ●препращане на интимни изображения или видеоклипове или друг материал, изобразяващи сексуални дейности, на друго лице без съгласието на това лице, като съдържанието е достъпно за множество крайни потребители чрез информационни и комуникационни технологии ●произвеждане, манипулиране и последващо предоставяне на достъп до множество крайни потребители посредством информационни и комуникационни технологии на изображения, видео или друг материал, което представя другото лице като участващо в сексуални действия, без съгласието на това лице ●извършителят често е бивш партньор, който притежава цифров материал на пострадалата и го публикува, за да я засрами и унижи, като си отмъсти за прекратяването на връзката им ●дигиталните материали могат да бъдат получени и чрез хакване на компютъра, акаунтите в социалните медии или телефона на жертвата и могат да имат за цел да нанесат реални щети в „реалния свят“ на жертвата (като например да я уволнят от работа).

Методи: Групова работа – Кибер преследване, Кибертормоз, Споделяне на интимно съдържание без съгласие

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители срещу дигиталното насилие

В тази част участниците работят върху идентифицирането на различни форми на дигитално насилие срещу жени, като използват стъпките за идентифициране на протокола ASAP. Осъществява се връзка между протокола ASAP и проекта DeStalk.

В работата с извършители и жертви е важно да се разпознават всички форми на дигитално насилие, за да могат специалистите да им противодействат. Трябва да се вземат предвид следните аспекти на връзките, информацията и достъпа:

- Връзка - С какво са свързани устройствата? (други устройства, акаунти, приложения)
- Информация - Каква информация се споделя? (данни, снимки, видео)
- Достъп - Как може да се осъществи достъп до устройството? (отдалечен достъп, физически достъп)

Методи: Представяне на ASAP протокола, дискусия

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители срещу дигиталното насилие

Стъпки в ASAP протокола за идентифициране на дигиталното насилие:

- Проверете кои са цифровите медии, използвани от жертвата или извършителя.
- Проверете дали жертвата и извършителят имат споделени акаунти или използват споделени устройства.
- Попитайте за цифровите умения на жертвата и извършителя.
- Проучете дали жертвата е преживяла кибертормоз и заплахи.
- Проучете дали жертвата е била контролирана и наблюдавана цифрово.
- Вижте дали извършителят знае за неща, които не трябва да знае, дали има достъп до пароли и споделени акаунти с жертвата.

Методи: Представяне на ASAP протокола

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители срещу дигиталното насилие

Условия за ефективно сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители за превенция и защита от дигитално насилие:

Добро познаване на различни видове дигитално насилие

Общо разбиране за сериозността на онлайн насилието

Споделени разбирания за отрицателното въздействие на дигиталното насилие върху жертвите

Добро познаване на националното законодателство (ако има такова) относно превенцията и защитата на онлайн насилие

Обща оценка на риска

Общи действия за прекратяване на онлайн насилието

Методи: Дискусия

Тема 3: ИТ план за безопасност

В тази част на участниците се представят стъпките за планиране на ИТ безопасността. Обучават се как да правят съвместната оценка на риска и планиране. Използва се индивидуализиран, ориентиран към оцелелите и овластяващ подход.

Ключови области в планирането на ИТ сигурността:

- Спиране на насилието
- Създаване на нови акаунти, безопасни връзки и профили
- Търсене на отговорност от извършителите и мерки за защита

Тема 3: ИТ план за безопасност

Методи: Решаване на казус

Използване на планирането на ИТ безопасност в реален или измислен казус от практиката на организацията

Мерки за безопасност:

- използване на безопасен комуникационен канал
- използване на безопасно устройство
- използване на защитени акаунти в социалните медии
- отчитане на риска от възможна ескалация на насилието

Ресурси

<https://rm.coe.int/t-cy-2017-10-cbg-study-provisional/16808c4914>

<https://rm.coe.int/grevio-rec-no-on-digital-violence-against-women/1680a49147>

<https://eige.europa.eu/gender-based-violence/cyber-violence-against-women#:~:text=Research%20by%20the%20World%20Health,since%20the%20age%20of%2015>

[https://eige.europa.eu/sites/default/files/cyber violence against women and girls key terms and concepts.pdf](https://eige.europa.eu/sites/default/files/cyber%20violence%20against%20women%20and%20girls%20key%20terms%20and%20concepts.pdf)

<https://www.work-with-perpetrators.eu/destalk>

[https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP Network/redakteure/Campaign/2020/How To Cyber Violence.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Campaign/2020/How_To_Cyber_Violence.pdf)

[https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP Network/redakteure/Projects/DeStalk/DeStalk Toolkit perpetrators EN 221215 web.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Projects/DeStalk/DeStalk_Toolkit_perpetrators_EN_221215_web.pdf)

[https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP Network/redakteure/Projects/DeStalk/DeStalk Toolkit survivors EN 221227 web.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Projects/DeStalk/DeStalk_Toolkit_survivors_EN_221227_web.pdf)

Funded by
the European Union

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

Модул 4

ИЗВЪНРЕДНИ СИТУАЦИИ

Funded by
the European Union

Цели на модула

1. Повишаване на **информираността** на участниците относно ескалацията на насилието над жени в извънредни ситуации – пандемии, войни, миграция, бедствия, икономически кризи.
2. Подобряване на **знанията** на участниците, как да защитават жертвите при извънредни ситуации и кризи и как да адаптират Услугите за пострадали и Програмите за извършители към ограниченията.
3. Придобиване на **умения** за оценка на специфичните нужди на жертвите по време на кризисни ситуации. Намаляване на негативното влияние на изолацията, ограничителните мерки и затруднения достъп до подкрепа.

Профил на участниците

Професионалисти от Услуги за пострадали и Програми за извършители

- Психолози
- Социални работници
- Специалисти за контакт с партньора

Продължителност

- 90 минути присъствено
- 60 минути онлайн

Очаквани резултати

В резултат на изпълнението на този модул от участниците се очаква:

- Да отчитат, че насилието над жени ескалира в кризисни и извънредни ситуации.
- Да разпознават жените като уязвима група в кризисни ситуации, като пандемии, войни, миграция и др.
- Да разбират ограниченията и специфичните нужди на жените в кризисни ситуации.
- Да могат да адаптират работата си към извънредни ситуации.
- Да могат да прилагат алтернативни техники и подходи, които осигуряват непрекъснат достъп до подкрепа за жертвите и работа с извършителите.

Тема 1: Извънредните ситуации и насилието, основано на пола срещу жени

В тази част на участниците се представят данни за влиянието на пандемията от Covid-19 върху ескалацията на домашното насилие. Фокусът е върху ограниченията и забраните, които се налагат по време на кризи и тяхното негативно въздействие върху сигурността и защитата на жените.

Ключови послания:

- Има тенденция насилието срещу жени да се увеличава по време на извънредни ситуации, включително епидемии. Стресът, прекъсването на социалните контакти, увеличените икономически трудности и затрудненият достъп до услуги могат да повишат риска от насилие за жените.
- Рискът жените да бъдат изложени на насилие се увеличава драстично, тъй като членовете на семейството прекарват повече време в близък контакт и стресът в домакинството се засилва, а също така той става още по-голям, когато семействата трябва да се справят с потенциални икономически трудности или загуба на работа.

Методи: Презентации, видео, доклади

Funded by
the European Union

Тема 1: Извънредните ситуации и насилието, основано на пола срещу жени

- Извънредните ситуации могат да се проявят на различни нива, включително при семейни кризи (смърт, болест, раздяла), кризи в общността (безработица, обедняване, неадекватна здравна инфраструктура), глобални кризи (епидемии, войни, екологични кризи). Във всички тези ситуации жените са по-засегнати и се сблъскват със значителни бариери и ограничения, които влошават качеството им на живот. Причината е, че жените имат по-ограничени ресурси като цяло и могат да изпитат по-големи трудности при справяне с извънредни ситуации.
- Ограниченият достъп до подкрепа в извънредни ситуации, независимо дали по отношение на здравна, емоционална, социална или правна помощ, значително увеличава риска за жените, в ситуация на домашно насилие. Много от традиционните подходи стават неефективни по време на кризи и трябва да се намерят нови решения.

Методи: Групова работа – Негативното влияние на извънредните ситуации върху различни аспекти от живота на жените

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители в извънредни ситуации

В тази част участниците се запознават с модели и алтернативни подходи, предназначени да отговорят на предизвикателствата, породени от извънредни ситуации и да осигурят непрекъсната, висококачествена и достъпна подкрепа на жертвите. Дискусията включва дистанционното консултиране, като инструмент за преодоляване на тези ограничения.

Основни точки:

- Мерки за осигуряване на идентифициране, докладване и подкрепа на жертви на домашно насилие при извънредни ситуации, съобразно опита и спецификата на всяка страна.
- Мерки, насочени към укрепване на услугите и повишаване на възможностите на доставчиците на услуги.
- Мерки, насочени към повишаване на осведомеността и кампании
- Мерки, насочени към укрепване на междуинституционалното сътрудничество при извънредни ситуации.

Методи: Мозъчна атака

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители в извънредни ситуации

Консултации от разстояние за пострадали и за извършители

- Предимства и недостатъци
- Обхват и изключения
- Етични правила
- Гарантиране на безопасността на пострадалите
- Обмен на информация и защита на личните данни
- Документация и отчетност

Методи: Групова работа, дискусия

Тема 3: Консултации и сътрудничество от разстояние

В тази част участниците работят върху развитието на умения за онлайн комуникация. Представят се добре работещи модели и добри практики от периода на пандемията от Covid-19, които са били ефективни за защита на жертвите и за работа с извършителите, съобразно опита и спецификата на всяка страна. Обсъждат се възможностите за мултиплициране на тези практики.

Основни точки:

- специфика на онлайн консултирането – технически и комуникационни умения
- предизвикателства пред професионалистите - конфиденциалност и поверителност, криптиране
- разглеждане на високорискови ситуации и реакция при кризи
- липса на достатъчно технически ресурси – устройства, софтуер и интернет връзка

Тема 3: Консултации и сътрудничество от разстояние

Междувинституционално сътрудничество от разстояние

Методи:
Решаване на
казус

Работа върху реален
или измислен казус
от практиката на
организацията

- Покана
- Координация
- Водене
- Оценка на риска
- План за действие
- Протокол

Ресурси

<https://www.who.int/publications/i/item/WHO-SRH-20.04>

<https://www.unwomen.org/en/news/in-focus/in-focus-gender-equality-in-covid-19-response/violence-against-women-during-covid-19>

[https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOLE_STU\(2023\)740073](https://www.europarl.europa.eu/thinktank/en/document/IPOLE_STU(2023)740073)

[https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/739392/EPRS_BRI\(2023\)739392_EN.pdf](https://www.europarl.europa.eu/RegData/etudes/BRIE/2023/739392/EPRS_BRI(2023)739392_EN.pdf)

<https://www.work-with-perpetrators.eu/covid-19>

<https://discoprojectcom.wordpress.com/online-course/>

Funded by
the European Union

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

Модул 5

МЕЖДУИНСТИТУЦИОНАЛНО СЪТРУДНИЧЕСТВО

Funded by
the European Union

Цели на модула

1. Повишаване на **осведомеността** на участниците за ползите от изграждането на междуинституционално сътрудничество при работа по социално значими въпроси като насилието срещу жени, основано на пола, и домашното насилие.
2. Подобряване на **знанията** на участниците за различните форми на междуинституционално сътрудничество. Предоставяне на възможности за идентифициране на предизвикателствата и пречките пред сътрудничеството и за разработване на решения за преодоляването им.
3. Придобиване на **умения** за участие в комуникация и постигане на споразумения за координирани действия в защитата на жертвите и работата с извършителите.

Профил на участниците

Професионалисти от Услуги за пострадали и Програми за извършители

- Психолози
- Социални работници
- Специалисти за контакт с партньора

Продължителност

- 90 минути присъствено
- 60 минути онлайн

Очаквани резултати

В резултат на изпълнението на този модул от участниците се очаква:

- Да имат по-добро разбиране за необходимостта от координирано сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители с цел по-добра защита на жертвите и предотвратяване на рецидивизъм.
- Да имат разбиране за ползите от междуинституционалната координация за тяхната работа.
- Да придобият знания за различните възможности за официално и неформално сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители.
- Да придобият умения да обсъждат открито бариерите и предизвикателствата, които възпрепятстват сътрудничеството.
- Да имат способност да планират координирани действия и да формират коалиции.

Тема 1: Междуинституционално сътрудничество срещу насилието, основано на пола

В тази част участниците се запознават с холистичен подход към насилието, основано на пола срещу жени и домашното насилие. Подчертава се, че тези проблеми са обществено значими и е необходимо сътрудничество на всички организации и институции за обща координирана реакция. Акцентира се върху приносът както на Услугите за пострадали, така и на Програмите за извършители.

Ключови послания:

- Социално значимите проблеми, които засягат големи слоеве от обществото и оказват негативно влияние върху много аспекти от живота им, изискват участието на много институции и организации за ефективното им справяне. Насилието срещу жени, основано на пола, и домашното насилие попадат в тази категория.
- Ефектите от домашното насилие върху жените се простират отвъд непосредствените физически наранявания и емоционални травми. Много малтретирани жени са изложени на риск от загуба на работа, бедност, лоши жилищни условия, изолация, маргинализация, зависимост. Домашното насилие влияе негативно на всички аспекти от живота на жертвите. Следователно нито една организация не може да се справи сама с този проблем и да бъде ефективна в защитата и подкрепата на жените.

Методи: Презентации, видео, доклади

Funded by
the European Union

Тема 1: Междуинституционално сътрудничество срещу насилието, основано на пола

- Организацията, предоставящи Програми за извършители, трябва да работят заедно с Услугите за пострадали, за да разработят практики в работата с извършителите, които дават приоритет на безопасността на жертвите и поставят правата на жертвите в центъра на всички мерки.
- Организацията, предоставящи Програми за извършители, трябва да бъдат партньори на Програмите за пострадали, когато става въпрос за справяне с вредната практика на обвиняване на жертвите. Тази отговорност се простира не само върху извършителите на насилие, но и върху институциите.
- Участието на външни агенции, включително полиция, прокуратура, съд, агенции за закрила на детето, социални служби, здравна система, образователна система, ще допринесе за повишаване на ефективността на действията за защита и подкрепа на жертвите.

Методи: Презентации, видео, доклади

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители в защита на жертвите

В тази част професионалистите участват в дискусия за изграждането на междуинституционално сътрудничество при липсата на национални политики, които подкрепят такова сътрудничество. Осигурява се безопасно и отворено пространство за споделяне на тревоги и съпротива, като същевременно се зачитат и приемат различни гледни точки. Диалогът се насърчава активно, за да се открият допирни точки, които обединяват партньорите, а не ги разделят.

Потенциални **предизвикателства** пред сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители:

- Липса на регламенти
- Неразбиране на ролята на другия
- Липса на доверие
- Опасения за загуба на самоличност
- Скептицизъм по отношение на експертизата
- Конкуренция за ресурси

Потенциални **решения** за подобряване на сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители:

- Споделяне на информация
- Обсъждане на ценности, визия и подходи
- Идентифициране на общи приоритети
- Взаимно уважение и признаване на опита и експертизата
- Взаимно разбиране на методологиите на работа
- Обединяване на ресурси
- Предлагане на взаимна подкрепа за застъпнически кампании

Методи: Дискусия

Тема 2: Сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители в защита на жертвите

Ключови аспекти при изграждането на сътрудничество между Услугите за пострадали и Програмите за извършители в защитата на жертвите:

- Общоприето разбиране за насилието, основано на пола
- Общи цели и очаквани резултати
- Комуникация
- Координация
- Ресурси за осъществяване на сътрудничеството

Методи: Групова работа, дискусия

Тема 3: Междуинституционално споразумение

В тази част участниците работят върху разработването на споразумение за сътрудничество на различни нива, според специфичната ситуация и нуждите на организациите в различните страни.

Възможни опции:

- Договор на ниво организации – споразумение между ръководствата на организацията/институциите, което не е ограничено във времето и в обхвата на отделен случай.
- Споразумение на ниво случай - споразумение между водещите на случая, което е ограничено във времето и в обхвата на отделен случай.

Тема 3: Междуинституционално споразумение

Методи: Групова работа и обща дискусия

Разработване на модел на споразумение за сътрудничество и общи действия на Услугата за пострадали и Програмата за извършители

Съдържание:

- Законодателна рамка – ако има такава
- Принципи
- Обхват
- Цели
- Ангажименти

Ресурси

https://fra.europa.eu/sites/default/files/fra-2014-vaw-survey-at-a-glance-oct14_en.pdf

<https://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/TXT/?uri=CELEX%3A32012L0029>

<https://www.work-with-perpetrators.eu/resources/standards>

[https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Resources/Expert_Papers/Victim Services Logar.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Resources/Expert_Papers/Victim_Services_Logar.pdf)

[https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Resources/Expert_Papers/FINAL WWP EN Paper on Collaboration Between DVPP and WSS.pdf](https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Resources/Expert_Papers/FINAL_WWP_EN_Paper_on_Collaboration_Between_DVPP_and_WSS.pdf)

<https://www.work-with-perpetrators.eu/asap>

A Systemic Approach to address
Perpetrators of domestic violence

Модул 6

ASAP 2.0 ПРОТОКОЛ

Funded by
the European Union

Цели на модула

1. Повишаване на **информираността** на участниците за необходимостта от по-добра защита на жертвите и превенция на рецидивите.
2. Подобряване на **знанията** на участниците за съвместна оценка на риска, оценка на рецидивизма и измерване на промяната в насилствено поведение.
3. Придобиване на **умения** за измерване и оценка на ефективността на междуинституционалното сътрудничество за защита на жертвите.

Профил на участниците

Професионалисти от Услуги за пострадали и Програми за извършители

- Психолози
- Социални работници
- Специалисти за контакт с партньора

Продължителност

- 90 минути присъствено
- 60 минути онлайн

Очаквани резултати

В резултат на изпълнението на този модул от участниците се очаква:

- Да вземат предвид, че Услугите за пострадали и Програмите за извършители сами по себе си не са достатъчни, за да осигурят безопасността на жертвите.
- Да приемат, че има нужда от връзка и координация между Услугите за пострадали и Програмите за извършители, тъй като обменът на информация при оценка на риска и управление на случаи подобрява защитата на жертвите.
- Да са запознати с концепцията на протокола ASAP 2.0
- Да могат да прилага протокола ASAP 2.0 при оценка на риска, оценка на рецидивизма и управление на случаи.
- Да могат да оценят ползите от междуинституционалното сътрудничество при прилагането на протокола ASAP 2.0.

Funded by
the European Union

Тема 1: Протокол ASAP 2.0 – разработване и концепция

В тази част на участниците се представя философията на протокола ASAP 2.0 – процес на създаване, актуализиране, цели на протокола, участници, целева група и изключения, фази на сътрудничество. Прави се връзка към първия проект ASAP и неговите уроци.

Ключови послания:

- Сътрудничеството между Услугите за пострадали и Програмите за извършители е необходимост, която се разглежда от международните, националните и регионалните законодателства на много страни в Европа. Това също е необходимост, която възниква в ежедневната работа на професионалистите.
- Протоколът ASAP 2.0 е актуализирана версия на оригиналния протокол (Проект ASAP – Системен подход в работата с извършители, съфинансиран от Европейския съюз – Програма REC 2019), адаптиран към новите изисквания при защитата на пострадалите. По-конкретно, този актуализиран протокол включва резултатите от пилотното внедряване на A.S.A.P. Протокола и взема предвид аспекти, свързани с пандемията от COVID-19, защитата на децата, дигиталното измерение на насилието, основано на пола, и координирания отговор.

Методи: Презентации, видео, доклади

Funded by
the European Union

Тема 1: Протокол ASAP 2.0 – разработване и концепция

- Основната и постоянна цел в сътрудничеството, установени чрез протокола ASAP 2.0, е защитата на жертвата(ите) както на пряко засегнатите, така и на свидетелите на насилие (включително деца). С други думи, целта е да се подобри работата с извършителите и да се намали рискът за жертвите. Всяка стъпка, действие и сътрудничество между участващите организации и институции трябва да напомня тази цел.
- Протоколът и инструментариумът предлагат по-тясно сътрудничество между професионалисти, работещи в Услуги за пострадали и Програми за извършители. Протоколът осигурява структуриран и поетапен процес на активно сътрудничество между професионалисти, предлага по-ясен график и тематична рамка и установява структуриран „график на срещите“ за споделяне на информация, междуинституционално сътрудничество и съвместно планиране.
- Протоколът ASAP 2.0 има универсална и гъвкава структура, подходяща за използване във всички случаи на домашно насилие и може да се адаптира към спецификите на всяка организация и на всяка страна.

Методи: Презентации, видео, доклади

Funded by
the European Union

Тема 2: Сътрудничество в координирания отговор срещу насилието

В тази част на участниците се предлага моделът на протокола ASAP 2.0 и практическите инструменти към него. В групова работа и дискусия се практикува сътрудничество при оценка на риска, оценка на рецидивите и съвместно планиране на действията.

Основни точки:

- Работа с клиента, като ясно се вземе предвид паралелния път, който другият член на двойката следва с другата услуга.
- Контрол върху всяко нереалистично очакване, което жената може да има за незабавно прекратяване на насилственото поведение на нейния (бивш) партньор (особено в началото на програмата). Това може да помогне за предотвратяване на отпадане от услугата за подкрепа.
- Предаване на клиента на идеята, че всички участващи услуги не само си сътрудничат, но и споделят една и съща цел.

Методи: Групова работа

Тема 2: Сътрудничество в координирания отговор срещу насилието

1. Съвместна оценка на риска с Контролен списък за оценка на риска: Индикатори за риск в ситуации на насилие - Раздел А: рискове за жената - Сериозни (висок риск) и неспецифични индикатори - междинен риск.
2. Оценка на рецидивизма - Епизоди на рецидив, докладвани от извършителя, епизоди на рецидив, докладвани от жертвата и епизоди на рецидив, докладвани от други агенции.
3. Оценка на индивидуалната промяна, извършена чрез въпросници IMPACT както на извършителя, така и на жертвата съгласно следния график: T0 преди началото на Програмата за извършители; T1, когато започне работа с извършител; T2 на всеки три месеца; T3 в края на Програмата; T4 проследяване.
4. Съвместен план за действие.

Методи: Групова работа

Тема 3: Укрепване и разширяване на сътрудничеството

В тази част участниците работят върху измерването и оценката на ползите от сътрудничеството и прилагането на протокола ASAP 2.0 за по-добра защита на жертвите. Започва дебат за разширяване на сътрудничеството и включване на нови участници.

Основни точки:

- Периодът на оценка на случаите е много важен. Услугите за пострадали и Програмите за извършители могат да обменят информация за предизвикателствата и ползите от сътрудничеството.
- Дългосрочното проследяване на случаите след края на Програмата помага да се подчертае автентичният аспект на процеса, който променя насилственото поведение и намалява риска за жертвите.
- Като инструмент за измерване може да се използва въпросник за оценка на промяната в организационното поведение.

Тема 3: Укрепване и разширяване на сътрудничеството

Методи:
Решаване на
казус

Работа върху реален
или измислен казус
от практиката на
организацията

Идентифициране на нови заинтересовани страни, които да бъдат включени в протокола ASAP за по-добра защита на жертвите.

Възможни въпроси:

- Какви са нуждите на жертвите?
- Кой има ресурсите и възможностите да посрещне тези нужди?
- Как да добавите този участник към сътрудничеството?
- Идеи за подобряване на сътрудничеството, които могат да станат част от нов проект.

Ресурси

<https://www.work-with-perpetrators.eu/asap>

<https://www.work-with-perpetrators.eu/projects/asap2>

https://eeca.unfpa.org/sites/default/files/pub-pdf/un_woman_-_eu_4_gender_equality3.pdf

https://www.work-with-perpetrators.eu/fileadmin/WWP_Network/redakteure/Resources/Expert_Papers/FINAL_WWP_EN_Paper_on_Collaboration_Between_DVPP_and_WSS.pdf

<https://www.work-with-perpetrators.eu/impact>

https://emproveproject.eu/wp-content/uploads/2018/09/Emprove_Best_Practice_EN.pdf

<https://training.improdova.eu/en/training-modules-for-the-police/module-7-principles-of-interorganisational-cooperation-and-risk-assessment-in-cases-of-domestic-violence-in-multi-professional-teams/2/>

Funded by
the European Union